

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/146/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211207402
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4211207402.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Dagmar Podhorcovej, v právnej veci navrhovateľa: U. S., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: D., Q. M. D. XX/XX, zastúpený advokátkou: JUDr. Natália Borsosová, so sídlom Komárno, Ul. biskupa Királyja 6, proti odporkyni: S. O., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: K. 62/40, o vyporiadanie BSM, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Komárno 23. mája 2012 pod č. k. 13C/119/2011-72 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach týkajúcich sa výrokov I., III., IV. a V. potvrdzuje.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa prikázal do vlastníctva odporkyne huteľné veci, ktoré mali účastníci konania v bezpodielovom spoluvlastníctve v celkovej hodnote 12.713,28 eura. Odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi na vyporiadanie sumu 6.356,64 eura v lehote do 2 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľa a odporkyňu zaviazal zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 381 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom z 27.10.2010 č. k. 13C/62/2009, ktorý nadobudol právoplatnosť v časti rozvodu manželstva 08.12.2010. Vzhľadom na procesnú pasivitu odporkyne mal za to, že hodnota huteľných vecí je 12.713,28 eura, teda suma, ktorú navrhovateľ uviedol vo svojom návrhu. Odporkyňa sa na pojednávania nedostavovala, žiadala odročiť 6 pojednávanií vo veci 15.07.2011, 18.10.2011, 09.12.2011, 11.01.2012, 22.02.2012, 23.05.2012 pričom zistil, že odporkyňa taktiež v konaní vo veci rozvodu manželstva sa na pojednávania nedostavovala a súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti, keď k žiadosti o odročenie pojednávania z 11.01.2012 a 23.05.2012 nepriložila vyjadrenie ošetrujúceho lekára, ako podmienky na odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov. Súd vychádzal z toho, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 3Tos/68/2009-313 z 23.12.2009 bol uložený zákaz styku s odporkyňou v procesnom postavení poškodenej, a mal za preukázanú pravdivosť tvrdenia navrhovateľa, že všetky veci nadobudnuté počas manželstva sú v držbe odporkyne, keď navrhovateľ bol zo spoločnej domácnosti s odporkyňou v marci 2009 vzatý do väzby. Preto všetky huteľné veci účastníkov konania vyporiadal ich prikázaním do výlučného vlastníctva odporkyne. Keďže navrhovateľovi nebola prikázaná žiadna zo spoločných vecí, odporkyňa je povinná doplatiť navrhovateľovi hodnotu polovičného podielu z prevzatých vecí, teda sumu 6.356,64 eura ako rozdiel (ne) prevzatých hodnôt. Splatnosť tejto sumy určil v súlade s § 160 ods. 1 OSP. Navrhovateľ žiadal pri vyporiadaní zohľadniť aj finančnú hotovosť vo výške 1.300.000,- Sk, ktorú vniesol

do manželstva, ako aj sumu 125.000,- Sk, ktorú odporkyňa použila na kúpu rodinného domu na meno svojej starej matky s odôvodnením, aby jeho syn J. nededil. Keďže navrhovateľ netvrdil, že peňažné prostriedky vo výške 1.425.000,- Sk boli spoločné, neboli splnené podmienky uvedené v § 150 OZ, preto súd na túto sumu pri vyporiadaní BSM neprihliadol. Navrhovateľ sa domáhal aj vydania hnutelných vecí špecifikovaných v návrhu pod položkami 1 - 119, pričom súd konanie v tejto časti vylúčil na samostatné konanie podľa § 112 ods. 2 OSP. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP, keď každý z účastníkov konania bol úspešný v polovici a preto rozhodol, že žiadny z nich nemá právo na náhradu trov konania. O zaplatení súdneho poplatku rozhodol podľa § 2 ods. 1 písm. c/ zák. č. 71/1992 Zb. v spojení s položkou 6 písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov. Účastníkov zaviazal zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok určený vo výške 3 % z hrubej hodnoty BSM.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadla v zákonnej lehote odvolaním odporkyňa a to vo výroku č. I., III., IV. rozsudku. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že rozsudok napáda v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP, keď v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f/ OSP, pretože jej bola ako účastníčke konania odňatá možnosť konať pred súdom. V dôvodoch svojho odvolania ďalej uviedla, že čo sa týka hnutelných vecí, súd jej prikázal pri zániku BSM veci, ktoré už neexistovali a nemali byť predmetom vyporiadania, pretože boli spotrebované v priebehu manželstva. Všetko ide o hnutelné veci, pod položkami 10., 11., 13., 14., 15., 21., 22. a to zlaté veci. Tieto boli predané a peniaze boli minuté v priebehu manželstva. Okrem toho, hodnota veci bola určená ako nadobúdajúca hodnota a nie cena v čase vyporiadania BSM. K tomu, že sa nezúčastnila pojednávaniu a žiadala o ich odročenie uviedla, že nebola poučená o tom, že v prípade ak nepriloží vyjadrenie ošetrojúceho lekára ako podmienky na odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov, súd rozhodne aj bez jej účasti. Preto si myslí, že týmto postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Čo sa týka povinnosti na vyporiadanie suma, ktorú má vyplatiť navrhovateľovi je nereálna, a preto nie je ani správne vypočítaný súdny poplatok.

K odvolaniu sa vyjadril navrhovateľ, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Vo svojom vyjadrení uviedol, že tvrdenie odporkyne, že niektoré veci už neexistujú nie je pravdivé, pretože v marci 2009, keď bol vzatý do väzby, všetky veci uvedené v návrhu sa nachádzali v spoločnej domácnosti. Čo sa týka hodnoty hnutelných vecí uviedol, že ich manželstvo trvalo veľmi krátku dobu, takže amortizácia týchto vecí ku dňu zániku BSM bola minimálna. Odporkyňa bola po doručení návrhu vyzvaná súdom, aby sa k nemu vyjadrila, nevyjadrila sa a na pojednávania sa nedostavovala. Bola poučená podľa § 120 ods. 4 OSP a aj toto poučenie ignorovala. Súd vzhľadom na pasivitu odporkyne postupoval vo veci v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, preto žiadal rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 213 ods. 1 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť.

Navrhovateľka v dôvodoch svojho odvolania citovala zákonné ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP, keď bola toho názoru, že postupom súdu sa jej ako účastníčke konania odňala možnosť konať pred súdom. Odvolací súd byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania z úradnej povinnosti musí skúmať, či konanie pred súdom prvého stupňa nebolo zaťažené vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd pri skúmaní podmienok konania pred súdom prvého stupňa zistil, že prvostupňový súd sa nedopustil žiadnych závažných procesných väd, ktorými by odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP), preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva, napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.

Podľa ust. § 101 ods. 2 veta druhá OSP s použitím ust. § 211 ods. 2 OSP platí, že ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka, prihladne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Citované ustanovenie § 101 ods. 2 veta druhá OSP umožňuje súdu, aby v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania prejednal vec na pojednávaní v neprítomnosti účastníka za predpokladu, že účastník bol na pojednávanie riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Splnenie predpokladov pre možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka musí súd skúmať veľmi dôsledne, pretože jeho nesprávny postup v tomto smere môže mať za následok porušenie základného práva účastníka vyplývajúceho z článku 48 ods. 2 Ústavy SR, a to práva na verejné prejednanie veci v jeho prítomnosti. Procesné právo účastníka požiadať o odročenie pojednávania je podmienené dôležitosťou dôvodu, pre ktorý o odročenie požiadala. Posúdenie opodstatnenosti dôležitosti dôvodu v každej veci musí vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Do obsahu základného práva zaručujúceho právo každého, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom nepatrí povinnosť súdu vyhovieť akejkolvek žiadosti o odročenie pojednávania. Posúdiť opodstatnenosť dôležitého dôvodu (§ 101 ods. 2 OSP) pre odročenie pojednávania v každom konkrétnom prípade je oprávnený výlučne konajúci súd (pozri nálež Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 68/1998 z 13.01.1999).

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že prvostupňový súd vytýčil termín pojednávania na 15.07.2011 o 9.30 hod., keď odporkyňa prevzala termín pojednávania 18.05.2011. Dňa 12.07.2011 požiadala o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov. Toto pojednávanie bolo odročené na 18.10.2011 o 9.00 hod. keď odporkyňa prevzala termín pojednávania 27.07.2011. Dňa 17.10.2011 podala faxové podanie - žiadosť o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov jej maloletého syna, pričom priložila prepúšťiacu správu Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou v Bratislave, z ktorej bolo zistené, že mal. syn bol od 13.10. do 15.10.2011 hospitalizovaný v nemocnici. Pojednávanie z 18.10.2011, t. j. v čase, keď bol mal. syn z nemocnice prepustený, sa neuskutočnilo a súd odročil pojednávanie na 09.12.2011 o 12.30 hod., ktorý termín pojednávania prevzala odporkyňa 20.10.2011. Dňa 09.12.2011 opätovne podala faxové podanie, kde žiadala odročiť pojednávanie, pretože je chorá. Lekárske potvrdenie k tejto žiadosti nepriložila. Súd prvého stupňa odročil pojednávanie na 11.01.2012, termín pojednávania prevzala 16.12.2011 a dňa 10.01.2011 opätovne podala faxové podanie, v ktorom žiadala o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov. Nepriložila žiadne lekárske potvrdenie, a preto súd prvého stupňa 11.01.2012 uskutočnil pojednávanie bez jej prítomnosti. Toto pojednávanie bolo odročené na 22.02.2012 o 9.30 hod. s tým, že odporkyňa bude volaná pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty. Termín pojednávania prevzala odporkyňa 16.01.2012, zároveň bola v predvolaní poučená podľa § 119 ods. 1 - 3 OSP. Opätovne 21.02.2012 požiadala o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov, pričom predložila lekársku správu, že je gravidná. Toto pojednávanie bolo odročené na 24.04.2012, termín pojednávania prevzala 24.02.2012, v predvolaní bola opäť poučená podľa § 119 ods. 1 - 3 OSP. Na pojednávanie sa opätovne nedostavila, preto súd konal bez jej prítomnosti. Pojednávanie bolo odročené na 23.05.2012 o 10.30 hod. Termín pojednávania prevzala odporkyňa 02.05.2012 a 23.05.2012 t. j. v deň pojednávania podala faxové podanie, v ktorom uviedla, že sa pojednávania nemôže zúčastniť zo zdravotných dôvodov, pretože je dlhodobodo práceneschopná. Faxové podanie doplnila 28.05.2012, pričom predložila potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti, z ktorej je zrejmé, že je práceneschopná od 23.05.2012. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 23.05.2012 súd prvého stupňa postupoval podľa § 101 ods. 2 OSP a § 119 ods. 1 - 3 OSP a pojednával v neprítomnosti odporkyne. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa dôsledne skúmal podmienky pojednávania v neprítomnosti účastníkov konania, pretože z obsahu pripojených doručení jednoznačne vyplýva, že odporkyňa prevzala termín pojednávania 02.05.2012 a až v ranných hodinách 23.05.2012 zaslala faxové podanie, v ktorom uviedla, že sa pojednávania nezúčastní zo zdravotných dôvodov, avšak žiadne potvrdenie o tom, že by jej zdravotný stav neumožňoval účasť na pojednávaní nepredložila a nepredložila vyjadrenie ošetrojúceho lekára, ako to ukladá ust. § 119 ods. 3 OSP v tom smere, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný zúčastniť sa pojednávania bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu. Nie je pravdou jej tvrdenie, že nebola poučená o tom, že takéto lekárske potvrdenie má predložiť. Odporkyňa bola viackrát v tomto smere poučená vždy v predvolaní, ktoré prevzala a naposledy aj v predvolaní na pojednávanie na uvedený deň 23.05.2012 tak, ako je zrejmé z doručky na pojednávanie na deň 22.02.2012, ktorú prevzala 16.01.2012.

Odvolačný súd preto dospel k záveru, že súd prvého stupňa postupoval správne podľa § 101 ods. 2 OSP v spojení s ust. § 119 ods. 3 OSP, nedopustil sa žiadneho procesného pochybenia, svojim postupom neodňal odporkyňa ako účastníčke konania možnosť konať pred súdom. Odvolačný súd v tejto súvislosti len podotýka, že odporkyňa viackrát v deň pojednávania zaslala v ranných hodinách faxové podanie, že sa nemôže zúčastniť pojednávania zo zdravotných dôvodov, pričom termín pojednávania jej bol doručený dostatočne včas, keď mohla riadne svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlniť i s priloženým lekárskeho potvrdenia tak, ako ukladá ust. § 119 ods. 3 OSP. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že i v konaní o rozvod manželstva, v ktorom vystupovala v postavení navrhovateľky žiadala pojednávania odročiť, nezúčastňovala sa ich. Preto jej pasivita v žiadnom prípade nemôže vyústiť do záveru, že by jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Keďže odvolačný súd dospel k záveru, že v konaní nedošlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f) OSP preskúmal vec byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 OSP.

Odvolačný súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa v zmysle ust. § 213 ods. 1 OSP, pričom nezistil dôvody uvedené v ods. 2 - 7 citovaného ustanovenia, pre ktoré by so skutkovým stavom nemal byť viazaný. Súd prvého stupňa zistil rozsah hnutelných vecí, ktoré účastníci v priebehu manželstva nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva, odporkyňa sa k návrhu nevyjadrila, pričom mal za to, že takto zistený skutkový stav je správny. Nemožno prisvedčiť námietkam odporkyne, že súd vychádzal z neúplného zistenia skutkového stavu, pretože niektoré veci už boli v priebehu trvania manželstva spotrebované. V tomto smere nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie, pričom ako účastníčka konania bola riadne poučená podľa § 120 ods. 4 OSP.

V tomto smere treba prisvedčiť námietkam navrhovateľa, že ich manželstvo trvalo veľmi krátku dobu od roku 2009 bol vzatý do väzby a všetky hnutelné veci zostali v dispozícii odporkyne. Z uvedených dôvodov odvolačný súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Súd prvého stupňa správne zaviazal odporkyňu na výplatu, keďže všetky hnutelné veci boli prikázané do jej vlastníctva. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne i v časti zaplatenia súdneho poplatku ako aj v náhrade trov konania, preto odvolačný súd rozsudok i v týchto častiach ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP a úspešnému navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože síce si náhradu trov konania uplatnil vo svojom vyjadrení, avšak ju nevyčíslil tak, ako mu ukladá ust. § 151 ods. 1, 2 OSP a iné trovy konania mu z obsahu spisu nevyplývajú.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.